

[K. B. Andersen.]

lig undervisning i skolen, men jeg tror snart, drengene skal finde ud af, om der er håndlag og erfaring bag den lærdom, der gives i disse erhvervsbetonede fag. Hvad kan der gøres for at skaffe flere faglærere som heltidslærere og som timelærere og for at skaffe dem den nødvendige pædagogiske vejledning?

Og når alt dette er nævnt, lad os så være enige om, at det alt sammen kun er lapperier, forhåbentlig med en god virkning i den aktuelle situation og på kortere sigt, men jeg gentager; kunlapperier. Det eneste, der virkelig hjælper, er en meget væsentlig stigning i antallet af de lærere, der er til rådighed. Jeg kan ikke stærkt nok understrege den højtærede ministers ord i fremsættelsen om, at det rette middel til at afhjælpe lærermangelen på længere sigt er en forøgelse af antallet af dimittender fra seminarierne. Når disse ord skal omsættes i praksis, gælder det da om ikke at lade sig skræmme af udsigten til en overproduktion, for den fare består ikke, så langt frem vi kan se i dag. Hvis vi nu igen går i for små sko på dette område, må vi forberede os på stadig tilbagevendende lærermangeldebatter og på generende og urimelige bremses på udviklingen her i landet. Hvad kan det nytte, at vi ofrer hundreder af millioner på udbygningen af den højere uddannelse i gymnasier, tekniske skoler, universiteter og andre læreanstalter, hvis vi forsømmer fundamentet for det hele: folkeskolen og de lærere, dens nutidige og fremtidige rammer kræver?

En beregning i forslaget af lærerbehovet foretaget i samarbejde med det økonomiske sekretariat viser et behov i 1980 på 48 339 lærere i folkeskolen og tilsvarende klasser i privatskoler og statsskoler over for de ca. 25 000, der er i øjeblikket, altså en netto-stigning på over 1 200 om året, i øvrigt netop den tilgang, som Danmarks Lærerforening og Danmarks Seminarieforening regner med vi har i den pjece, jeg tidligere har nævnt. Men tror man virkelig, det slår til? Selvfølgelig dette tal på de 48 000, der altså næsten er en fordobling af Danmarks lærertal i løbet af en 18 års periode, tror man, det slår til?

I den beregning, der ligger til grund for behovet på de 48 000, er der regnet med

fuldt gennemført 8. skoleår fra 1970. Er det realistisk at regne med, at vi kan vente så længe? Jeg er enig i, at en forhastet vedtagelse i en situation, hvor vi foruden lærere mangler lokaler og ikke mindst i tilstrækkelig grad mangler de erfaringer, vi er ved at få i disse år i de frivillige 8. og 9. klasser, og som skal hjælpe os til at skabe nogle klasser, der ikke bare er en videreførelse af børneårenes skole, men klasser med et indhold og en form, der virkelig kan virke tiltrækkende på de pågældende unge, og en hastvedtagelse uden alle disse forudsætninger i orden vil være en tom demonstration. Men der er jo længe til 1970. Der er først regnet med fuldt gennemført 9. år i 1975. Tror den højtærede minister virkelig, at det holder? Jeg tror det ikke, og endnu i 1980 skulle ifølge prognosen 30 pct. af de unge ikke have noget 10. skoleår, altså det, der svarer til 3. real. Det holder da ikke. Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt denne undervisning skal finde sted inden for eller uden for folkeskolen, sådan i klassisk, traditionel forstand. Lærere skal der til i alle tilfælde.

Der er i denne prognose regnet med en klassekvotient på 24 i de første 7 årgange, altså stadig væk i 1980. Ganske vist vil det i dag lyde som sød musik for mange børn og lærere i overfyldte klasseværelser at kunne komme ned på 24. Men i 1980! Skal vi til den tid sidde med 24 elever i klasserne? Det må man ikke håbe.

Hvor mange lærere er der regnet med til særundervisningen i små hold? Den højtærede minister har bebudet lovforslag om særundervisningen inden længe. Er der taget hensyn til det lærerbehov i dette tal? I hvor høj grad er der taget hensyn til det behov, der kommer fra vikariatet for lærere, der søger videreuddannelse, et fænomen, der bliver mere og mere almindeligt og helt nødvendigt, hvis undervisningen skal følge udviklingens krav? Hvor mange lærere er der regnet med til andre undervisningsformer end den egentlige skole? Vi oplever netop i disse år et stigende lærerbehov i forbindelse med andre ungdomsuddannelser af den ene eller den anden art. Hvor skal vi få de lærere fra? Og selv om det måske ikke lige nu er det rette øjeblik at tale om det, så alligevel: er der nogen, der tror, det er realistisk ikke at regne med en forkortelse af